Les 2.1

Ruzie en conflict

Doel Blok 2

De leerlingen leren hoe ze zelf (zonder hulp van de leerkracht) conflicten constructief kunnen oplossen.

Leskern

Leerlingen leren het onderscheid te maken tussen conflict en ruzie.

Woorden

het conflict, de ruzie, afkoelen

Hulpzinnen

- Wij hebben een conflict.
- Wij hebben ruzie.
- Bij ruzie moet je afkoelen.

Materialen

- Illustratie De ruzie
- Illustratie Rustig worden
- Illustratie Het conflict

Voorbereiding

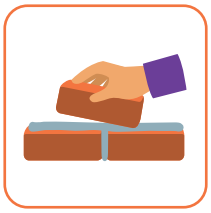
- Lees de handreiking bij Blok 2
- Bereid met een leerling die al Nederlands spreekt een toneelstukje voor (zie Het conflict).
- Zorg dat de leerlingen in een halve cirkel gaan zitten om het goed te kunnen zien.
- Neem een nieuw vel papier om tijdens dit blok weer een blokposter te laten ontstaan. Gedurende Blok 2 voegt u illustraties en tekeningen toe aan de poster, of gebruik een deel van een wand of prikbord.

.

Agenda

- **Binnenkomer**
- **Wat gaan we doen en leren?**
- **Het conflict**
- **De ruzie**
- **Conflict of ruzie?**
- **Rustig worden**
- **Wat hebben we gedaan en geleerd?**
- **Afsluiter**

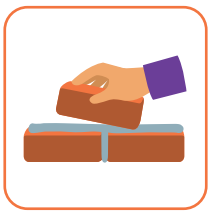

Binnenkomer

Ritmes naklappen

De leerlingen zitten in een kring. U vraagt aandacht door op u zelf en uw ogen te wijzen. Klap een simpel ritme en vraag de leerlingen het ritme mee te klappen. Als dat is gelukt, klapt u een ander ritme en wacht weer tot iedereen het ritme meeklapt. Vraag nu een leerling een ritme voor te klappen.

Wat gaan we doen en leren?

Vertel waar dit blok over gaat en waar het vorige blok over ging aan de hand van de Vreedzame Schooltafel, de grondwet, regels en afspraken en/ of de blokposters.
Vandaag leren we het verschil tussen een conflict en een ruzie. We leren dat je bij ruzie eerst moet afkoelen voor je kan oplossen. Laat de illustraties na elkaar zien en leg er het bijbehorende woord bij.
Heet de hulpleerlingen welkom en leg de andere leerlingen uit dat zij gaan helpen.
Neem de agenda door en vraag of iedereen akkoord is.

Het conflict

Bereid met een leerling die al Nederlands spreekt het volgende toneelstukje voor.
Jullie willen allebei met de Vreedzame Schoolbal spelen. Het gesprek gaat over wie eerst met de bal mag. De één wil bijvoorbeeld zelf met de bal spelen en de ander wil met een paar vrienden gaan overgooien. Het toneelstukje wordt in twee delen gespeeld: eerst een conflict, daarna ruzie met afkoelen. U kunt ook twee leerlingen vragen dit voor te spelen.

Speel het conflict uit en zorg dat de 'temperatuur' van het conflict laag blijft. Zet het spel tijdig stop. Bespreek wat er aan de hand is. **Wij hebben een conflict.** Vraag de leerlingen het woord uit te spreken en toon de illustratie Het conflict. Hang het op de Blok-poster.
Bespreek recente voorbeelden van conflicten in de groep of wat u zelf mee heeft gemaakt.

De ruzie

Speel het toneelstukje opnieuw en laat het een ruzie worden. Zorg dat het veilig blijft.
Bespreek wat er aan de hand is. *Wij hebben* **ruzie.** Toon de illustratie De ruzie en leg het woord er bij terwijl u dat uitspreekt.
Bespreek recente voorbeelden van ruzies in de groep of wat u zelf mee heeft gemaakt. Hou er rekening mee, dat leerlingen iets willen vertellen over de conflicten/ruzies in hun geboorteland.

Verschil conflict-ruzie

Vertel wat het verschil is tussen conflict en ruzie: *Een conflict is niet erg. Je kunt het oplossen door er over te praten. Als je het* **conflict** *niet goed oplost, kan het ruzie worden. Bij een ruzie ga je schelden, duwen, afpakken, slaan.* Leg de illustraties Het conflict en De ruzie uit elkaar of hang ze in hoeken op.
Speel met een leerling kort enkele situaties uit, bijvoorbeeld wel of niet mogen meedoen met een spel, vooraan in de rij willen staan, of een gum willen lenen, terwijl die gebruikt wordt. Kies vooral situaties die voorkomen in de groep. Laat de leerlingen door te wijzen naar de illustratie, aangeven of er sprake is van een conflict of een ruzie.

Rustig worden

Speel nog een keer het toneelstukje over de ruzie.
Zeg bij de ruzie: *Stop!* **Wij hebben ruzie** *en voor je het gaat oplossen moeten we eerst* **afkoelen**. Ga op een aparte plek zitten tot jullie rustig zijn. Maak hierbij het gebaar voor rustig worden: met de rechter platte hand van hoofd naar buiten bewegen terwijl u uitblaast.
Laat de illustratie Rustig worden zien. Oefen dit een paar keer met de leerlingen. Hang het woord en de illustratie op de blokposter. Vertel dat de leerlingen voortaan op deze manier r ustig kunnen worden.
Bedank de leerling en laat de klas een kort applaus geven.
Wilt u (met een groepje leerlingen) meer oefenen met rustig worden, gebruik dan (onderdelen uit) les 4.3 uit blok 4 waarin expliciet gewerkt wordt aan het omgaan met boosheid en waar rustig worden opnieuw aan bod komt.

Wat hebben we gedaan en geleerd?

Vraag de leerlingen wat ze van deze les willen noteren op de Blokposter. (Ook kunnen de illustraties boven de Vreedzame Schooltafel gehangen worden)
Vat samen: *Een conflict is niet erg. Als je het conflict niet goed oplost, kan het ruzie worden. (Wijs met uw duim naar beneden). Bij een ruzie ga je schelden, duwen, afpakken, slaan.*
Bij ruzie moet je afkoelen.

Afsluiter

Krantenloper
De leerlingen zitten in een kring op stoelen, die dicht tegen elkaar aan staan. Eén van hen staat in het midden met een opgerolde krant. Eén plaats is vrij. De leerlingen schuiven een plaats op, zodra aan hun rechterkant een plaats vrij is. De middenspeler moet proberen de krant op een lege stoel te leggen voordat iemand op de stoel gaat zitten. Lukt dit, dan wordt degene die links van de stoel zit de nieuwe middenspeler.

Leerkrachtgedrag

- Bedenk met de leerlingen plekken waar ze rustig kunnen worden en niet gestoord worden door de anderen. Hang hier eventueel de illustratie Rustig worden op.
  Als een leerling zelf mag kiezen waar het rustig wil worden, zorgt u dat het regie krijgt over het eigen gedrag. Leerlingen kiezen verschillende manieren: een slokje water drinken, zitten aan de eigen tafel, een taak doen, een boekje lezen op een kussen. Hierbij is de nabijheid van de leerkracht belangrijk. Nabijheid moet door leerlingen met traumatische ervaringen en/ of hechtingsproblematiek altijd gevoeld worden. Buiten de groep afkoelen is dus voor veel leerlingen geen optie.
  Gebruik het gebaar om leerlingen te stimuleren rustig te worden bij een ruzie.
- Geef opstekers aan leerlingen die conflicten oplossen door praten.
- Benoem de voorkomende gevallen van conflicten, ruzies en afkoelen. Gebruik steeds de illustraties, woorden en hulpzinnen.
- Voorzie de Blokposter van tekeningen, woorden, illustraties naar aanleiding van de les.

Vervolgactiviteiten

Voorbeelden van conflicten

Bespreek conflicten direct in de groep als voorbeelden van vreedzaam oplossen van conflicten.

Elkaar helpen

Bespreek hoe we elkaar kunnen helpen op tijd ruzies te stoppen en rustig te worden.